

MussO

GUILLAUME
POPIERINĖ MERGINA

baltos lankos

Musso^{GUILLAUME}

POPIERINĖ MERGINA

Romanas

Iš prancūzų kalbos vertė Donata Pleskevičienė

baltos lankos

I

Namas prie vandenyno

*Kartais moteris sutinka sugniuždytą vyraq
ir nusprendžia ji pastatyti ant kojų. Ir jai
kai kada pavyksta. Kartais moteris sutinka
sveiką vyraq ir nusprendžia ji sugniuždyti. Ir
jai visada pavyksta.*

Cesare PAVESE

- Tomai, atidaryk!
- Šauksmas išnyko vėjyje ir liko be atsako.
- Tomai, čia aš, Milas. Žinau, kad esi čia. Po velnių, išlisk
iš savo urvo!

Malibu

Los Andželo apygarda, Kalifornija

Namas paplūdimyje

Jau ilgiau nei penkias minutes Milas Lombardas be perso-
tojo beldžiasi į medines savo geriausio draugo namo terasos
žaliuzes.

– Tomai! Atidaryk, arba išlaušiu duris! Juk žinai, kad aš
galiu tai padaryti!

Milas, pasipuošęs įliemenuotais marškiniais, gerai sukirptu kostiumu ir akiniais ant nosies, atrodė prastai nusiteikęs.

Iš pradžių jis vylėsi, kad laikas užgydys Tomo žaizdas, tačiau ji ištikusi krizę ne pasitraukė, bet gramzdino ji vis giliau. Pastarają pusę metų rašytojas beveik nekėlė kojos iš namų,

užsibarikadavo savo auksiniame kalėjime ir neatsakinėjo nei į telefono, nei į telefonspynės skambučius.

– Tomai, dar kartą prašau: įleisk mane!

Kiekvieną vakarą Milas ateidavo ir belsdavosi į prabangaus namo duris, tačiau nesulaukdavo jokios reakcijos, išskyrus kaimynų keiksmus ir neišvengiamą saugumo patrulio, sergstinčio turtingų Malibu Kolonio gyventojų ramybę, dėmesį.

Tačiau šį kartą laiko geriau nevilkinti: reikia veikti, kol dar ne per vėlu.

– Puiku, pats prisipraše! – pagrasino jis, nusivilko švarką, paskui čiupo titaninį laužtuvą, kurį jam parūpino Kerolė, jų vaikystės draugė, šiandien einanti detektyvės pareigas LAPD*.

Milas žvilgtelėjo sau už nugaros. Smulkaus smėlio paplūdimys snaudė auksinės ankstyvo rudens saulės spinduliuose. Palei pakrantę puikavosi tarsi sardinės viena šalia kitos išsirikiavusios prabangios vilos, kurių šeimininkus vienijo bendras noras uždrausti prieigą prie kranto prašalaičiams. Čia gyveno daugybė verslininkų ir žiniasklaidos bei pramogų pasaulio atstovų. Ką jau kalbėti apie kino žvaigždes: šiame kampelyje namus turėjo Tomas Hanksas, Šonas Penas, Dikaprijas, Dženiferė Aniston.

Apakintas šviesos Milas prisimerkė. Už penkiasdešimties metrų matėsi namukas ant polių, o šalia jo stovėjo į gelbėtoją panašus gražuolis maudymosi kostiumu, kuris tarsi užhipnotizuotas pro žiūronus stebėjo banglentininkus, skriejančius per galingas Ramiojo vandenyno bangas.

Nusprendęs, kad aplinkui ramu, Milas ēmėsi darbo.

Metalinės svirties galą įkišo į vieno iš rėmų tarpą ir iš visų jėgų pastūmė, sulaužydamas medinių žaliuzių lentjuostes.

„Ar tikrai turime teisę saugoti savo draugus nuo jų pačių?“ – mąstė jis besibraudamas į namą.

* LAPD – Los Andželo policijos departamentas. (Vert. past.)

Tačiau sąžinė jį tegraužė sekundę: išskyrus Kerolę, Milas šiame pasaulyje visada turėjo tik vieną draugą ir buvo pasiryžęs padaryti viską, kad padėtų jam pamiršti sielvartą ir susigrąžinti norą gyventi.

– Tomai!

Tamsoje paniręs pirmasis aukštas atrodė įtartinai sustingęs, ore jautėsi pelėsių kvapas. Virtuvės kriauklėje stūksojo didžiulė krūva neplautų indų, o svetainė atrodė taip, lyg čia būtų perėjės uraganas: baldai išvartyti, ant grindų mėtėsi drabužiai, lėkščių ir stiklinių šukės. Milas peržengė picos dėžes, kiniško maisto pakuotes, tuščius alaus butelius ir atvėrė visus langus, norėdamas išsklaidyti tamsą ir išvédinti kambarius.

L raidės formos namas turėjo du aukštus ir požeminį baseiną. Nors vyravo netvarka, klevo baldai, šviesus parketas ir daug natūralios šviesos kūrė ramią atmosferą. Vintažinio ir sykiu stilingo dizaino interjere derėjo modernūs baldai ir tipiskos tradicinės detalės, būdingos tam laikotarpiui, kai Malibu tebuvo paprastas banglentininkų pamėgtas paplūdimys, o ne milijardierių rojus.

Į Tomą, susirietusį į kamuolėlį ant sofos, buvo baisu žiūrėti: susivėlęs, apaugęs vešlia barzda, jis nė iš tolo nebebuvo panašus į tą žavų vyrą, kurio nuotrauka puošė jo romano viršelį.

– Kelkis! – užriko Milas.

Jis priėjo prie sofos. Ant žurnalnio staliuko gulėjo krūvelė suglamžytą ar sulankstytą receptą. Juos išraše daktarė Sofija Šnabel, „žvaigždžių psichiatrė“, kurios kabinetas Beverli Hilse aprūpindavo didžiąją dalį vietinių turtuolių daugiau ar mažiau legaliais psichotropiniais vaistais.

– Tomai, pabusk! – sušuko Milas, atsistojęs draugo galvūgalyje.

Jis įtartinai apžiūrėjo ant žemės ir ant stalo išmėtytų vais-tų buteliukų etiketes: „Vicodin“, „Valium“, „Xanax“, „Zoloft“, „Stilnox“. Pragaištingas skausmą malšinančiujų, raminamujų, antidepressantų ir migdomujų mišinys. Mirtinas dvidešimt pirmo amžiaus kokteilis.

– Prakeikimas!

Apimtas panikos, išsigandęs, kad Tomas nebūtų apsinuo-dijęs medikamentais, sugriebė jį už pečių, stengdamasis paža-dinti iš dirbtinio miego.

Papurytas kaip obelis, rašytojas pagaliau atsimerkė:

– Ką veiki mano namuose? – sumurmėjo jis.

2

Du draugai

Aš deklamuodavau nesibaigiančias litanijas, kurias kartojame, kai stengiamės padėti sudaužytai širdžiai, tačiau žodžiai nepadėjo. <...> Kad ir ką sakytum, tai nepadarys laimingo žmogaus, kuris jaučiasi ligi kaklo įklimpęs į mėslą, nes prarado mylimą moterį.

Richard BRAUTIGAN

- Ką veiki mano namuose? – sumurmėjau aš.
 - Man dėl tavęs neramu, Tomai! Jau ištisus mėnesius sėdi užsidaręs, bukindamas save raminamųjų dozėmis.
 - Tai mano problema! – pareiškiau ir atsisėdau.
 - Ne, Tomai: tavo problemos yra ir mano problemos. Maniau, tokia draugystė esmė, ar ne?
- Atsisėdės ant sofos, rankomis susiémės veidą iš nevilties ir gėdos, gūžtelėjau pečiais.
- Šiaip ar taip, – pasakė Milas, – nesitikék, kad leisiu tau dėl moters nusiristi iki tokios būsenos.
 - Tu man ne tévas! – atkirtau ir sunkiai atsistojau.
- Buvau apdujės, todėl nelengvai laikiausi ant kojų ir turėjau pasiremti į sofos atlošą.
- Taip, bet jei mudu su Kerole tau nepadėsime, kas tai padarys?

Nusigrėžiau nuo jo, net neieškodamas atsakymo. Vilkėdamas tik apatinius perėjau per kambarį iki virtuvės įsipilti stiklinės vandens. Milas atsekė iš paskos, susirado didelį šiukšlių maišą ir, atidaręs šaldytuvą, pradėjo kuopti šiukšles.

– Jei neketini žudytis valgydamas pasenusį jogurtą, patarčiau šiuos pieno produktus mesti lauk, – pasakė jis, uostydamas įtartino kvapo varškės indelį.

– Neverčiu tavęs jų valgyti.

– Ar Obama jau buvo išrinktas prezidentu, kai pirkai šias vynuoges?

Paskui jis šiek tiek aptvarkė svetainę: surinko didžiausias šiukšles, tuščias pakuotes ir butelius.

– Kodėl laikai šitą daiktą? – pasmalsavo priekaištingai, rodydamas į skaitmeninį rėmelį, kuriame viena po kitos slinko Auroros nuotraukos.

– Todėl, kad aš esu SAVO NAMUOSE, o SAVO NAMUOSE neprivalau tau atsiskaityti!

– Galbūt, bet ši mergina sudaužė tavo širdį į tūkstančius šukelių. Ar nemanai, kad atėjo laikas nukelti ją nuo pjedestalo?

– Paklausyk Milai, Aurora tau niekada nepatiko...

– Teisybė, nejaučiau jai didelės simpatijos. Ir, jei atvirai, visada žinojau, kad ji anksčiau ar vėliau tave paliks.

– Nejaugi? Gal galėčiau sužinoti kodėl?

Žodžiai, kuriuos jis jau seniai nešiojos širdyje, išsiliejo su dideliu apmaudu:

– Todėl, kad Aurora – ne tokia kaip mes! Ji mus niekina! Ji gimusi po laiminga žvaigžde. Jai gyvenimas visada buvo žaidimas, o mums jis visą laiką buvo kova...

– Tarsi viskas būtų taip paprasta... Tu jos nepažisti!

– Liaukis ją garbinės! Pažvelk, ką ji tau padare!

– Esu tikras, kad tau taip niekada nenutiks! Išskyurus pasipūtusias puošeivas, meilė niekada nebuvo tavo gyvenimo dalis!

Nors mes to nesiekėme, tonas pakilo ir dabar kiekvienas žodis pliaukšėjo lyg antausis.

– Bet tavo išgyvenimai neturi nieko bendra su meile! – siuto Milas. – Tai téra susitvenkusi kančia ir aistra.

– Aš bent jau išdrįstu rizikuoti. O tu tik...

– Sakai, kad aš nerizikuoju? Šokau su parašiutu nuo „Empire State Building“ viršaus. Įrašas buvo populiarus internete...

– Ir ką tau tai davė, išskyrus didelę baudą?

Milas jo žodžius nuleido per ausis ir toliau vardijo:

– Leidausi slidėmis nuo Baltosios Kordiljeros Peru. Sklendžiau parasparniu nuo Everesto viršukalnės, esu vienas iš nedaugelio pasaulyje, įkopės į K2...

– Tikra tiesa, vaidindamas kamikadzę esi labai stiprus. Bet aš kalbu apie riziką mylėti. O šios rizikos tu niekada neprišiemei, net su...

– UŽSIČIAUPK! – šiurkščiai nutildė jis mane ir, sugriebęs už marškinélių apykaklės, neleido užbaigti sakinio.

Stovėjo kurį laiką mėslungiškai įtempęs rankas ir piktais žvelgė, kol suvokė situaciją: atėjo man padėti, o dabar tik per plauką netvojo kumščiu...

– Atsiprašau, – ištarė ir atgniaužė ranką.

Aš gūžtelėjau pečiais ir išėjau į didelę terasą su vaizdu į vandenyną. Namas turėjo nuošalų tiesioginį priėjimą prie paplūdimio privačiais terakotos plytelėmis išklotais laipteliais, iš kraštų apsodintais augalais, kurie buvo apdžiūvę, nes jau kelis mėnesius neturėjau jėgų jų palaistyti.

Užsidėjau senus, ant tikmedžio stalo paliktus „Ray-Ban Wayfarer“ akinius, kad apsisaugočiau nuo akinančios saulės, ir klestelėjau į supamąją kėdę.

Milas nuėjo į virtuvę ir netrukus grįžo pas mane su dviem puodeliais kavos, kurių vieną padavė man.

– Ką gi, baikim tuos vaikiškus žaidimus ir pakalbékim rimčiau! – pasiūlė jis ir prisėdo ant stalo.

Tuščiomis akimis žvelgiau į tolį ir nė neketinau prieštarauti. Tą akimirką tetroškau vieno: kad jis kuo greičiau pasakytų viską, ką nori, ir išeitų, kad galėčiau išvemti savo sielvartą į klozetą ir praryti saują piliulių, kurios mane nuneštų už realybės ribų.

– Tomai, kiek laiko mudu pažistami? Dvidešimt penke-rius metus?

– Maždaug, – atsakiau ir gurkštelių kavos.

– Nuo pat paauglystės tu visuomet buvai mūsų proto balsas, – pradėjo Milas. – Sulaikei mane nuo daugybės kvailysčių. Be tavęs jau seniai pūčiau kalėjime ar net gulėčiau po žeme. Be tavęs Kerolė niekada nebūtų tapusi fare. Be tavęs būčiau neįstengės nupirkti namo savo motinai. Žodžiu, žinau, kad esu tau už viską skolingas.

Sumišęs tarsi ranka nubraukiau visus jo argumentus:

– Jei atejai čia taukšti šitų nesąmonių...

– Tai ne nesąmonės! Mes atlaikėme viską, Tomai: narkotikus, gaujų prievartą, supuvusią vaikystę...

Šią kartą žodžiai buvo taiklūs ir mane nukrétė šiurpulys. Nors sulaukiau sėkmės ir gyvenau geresnį socialinį gyvenimą, dalis manęs visada buvo tas penkiolikmetis, taip ir nepalikęs nei Makarturo Parko kvartalo, nei narkotikų platintojų, nei gatvės gyvenimo ar laiptinių su aidinčiais riksmais. Nei visur tykančios baimės.

Pasukau galvą ir mano žvilgsnis ištirpo vandenynė. Skaidriame vandenye raibuliavo tūkstančiai atspalvių nuo turkio iki mėlyno ultramarino. Ramiojo vandenyno paviršiuje ribėjo tik kelios bangelės, darnios ir tvarkingos. Tokia ramybė buvo viška priešingybė audringai mūsų paauglystei.

– Mes esame švarūs, – kalbėjo toliau Milas. – Savo pinigus užsidirbome sąžiningai. Po striukėmis nesinešiojame ginklų. Mūsų marškinėliai nesutepti krauju, ant mūsų banknotų nėra kokaino pėdsakų...

– Nematau, kuo čia dėtas...

– Turime viską, kad būtume laimingi, Tomai! Esame sveiki, jauni, dirbame mėgstamus darbus. Tu negali visko prarasti dėl vienos moters. Būtum visiškas kvailys. Ji to neverta.

Pasilaikyk savo skausmą tai dienai, kai į mūsų duris pasibels tikra nelaimė.

– Aurora buvo mano gyvenimo moteris! Kodėl negali to suprasti? Kodėl negali gerbti mano skausmo?

Milas atsiduso.

– Jei taip nori, pasakysiu: jei ji *tikrai* būtų tavo gyvenimo moteris, šiandien sėdėtų čia, su tavimi, ir neleistų tau naikinti savęs kliedesiais, – jis nurijo gurkšnį espresso kavos ir pareiškė: – Padarei viską, kad ją atgautum. Maldavai, bandei sukelti pavydą, paskui nusižeminai prieš visą pasaulį. Viskas baigta: ji nebegriž. Ji užvertė puslapį, ir tu turėtum padaryti tą patį.

– Man nepavyksta, – prisipažinau.

Atrodė, kad jis akimirką mąsto, o jo veide atsirado susirūpinus ir paslaptinga išraiška.

– Tiesą sakant, manau, kad tu tiesiog nebenturi pasirinkimo.

– Ką?

– Nusiprausk po dušu ir apsirenk.

– Kur eisim?

– Ragauti jautienos šonkauliukų „Spago“ restorane.

– Aš nesu labai alkanas.

– Eisim ten ne tam, kad pavalgytum.

– Tai kurių velnių?

– Kad turėtum po ranką ką nors stipresnio, kai prisipažinsiu tau tai, ką turi žinoti.